

Nederlandse Arbeidsinspectie
*Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid*

Ademhalingsbescherming

Nederlandse Arbeidsinspectie

25 september 2025; Praktijkdag Adembescherming

Inhoud presentatie

- > Wie zijn wij?
- > De Nederlandse Arbeidsinspectie
- > Wetgeving
- > Toezicht en handhaving
- > Casuïstiek

Wie zijn wij?

En waar houdt de Nederlandse
Arbeidsinspectie zich mee bezig?

Wie zijn wij?

MARLEEN VAN OOIJEN

RIMKE KERKHOFF

Rimke Kerkhoff en Marleen van Ooijen
Specialisten Arbeidshygiëne bij het Kenniscentrum van de Nederlandse Arbeidsinspectie

De Nederlandse Arbeidsinspectie!

“

*Wij werken aan eerlijk, gezond en veilig werk
en bestaanszekerheid voor iedereen*”

Kerntaken Nederlandse Arbeidsinspectie

Domein Veilig en gezond werk:

- Arbeidsomstandighedenwet, warenwet, kernenergiewet
- Certificatie- en registratiestelsels SZW

Domein Eerlijk werk:

- Illegale tewerkstelling
- Betaling van het wettelijk minimumloon
- Detachering van werknemers vanuit de EU

Domein Sociale zekerheid:

- Fraude, uitbuiting en georganiseerde criminaliteit binnen de keten van werk, inkomen en zorgvoorzieningen

Toezicht, opsporing,
onderzoeken,
signaleren en
reflecteren

Arbowetgeving

Ademhalingsbescherming

Bron: beeldbank Rijksoverheid

De AH strategie, artikel 4.4. Arbobesluit

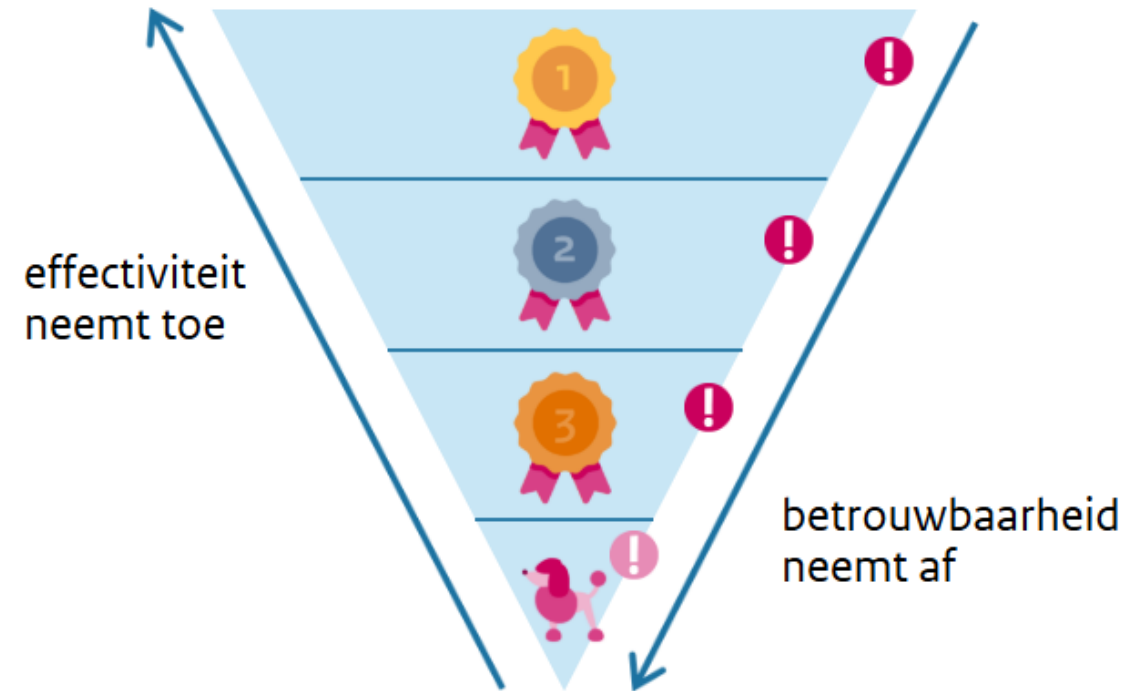

1. **Gevaarlijke stof verdwijnt** van de werkplek, door substitutie of eliminatie,
2. **Vrijkomen van de gevaarlijke stof wordt voorkomen of beperkt**, door bijvoorbeeld technische maatregelen, aanpassingen aan het werkproces
3. **Minder contact van mensen met de gevaarlijke stof**, door collectieve beheersmaatregelen bij de bron, of door organisatorische maatregelen en als er dan nog steeds risico is,
4. **Beperken van opname** (contact) van de gevaarlijke stof in het lichaam, door PBM

Plaats PBM in de AH strategie

- › Hogere stappen gaan altijd voor
- › Beperk de duur van PBM

Persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM)

Hoofdstuk 8, afdeling 1 Arbobesluit

- Art 8.1: Algemene vereisten PBM
  - o.a. PBM voldoet aan de PBM-verordening (EU 206/425),
  - geschikt voor de toepassing,
  - geschikt voor de drager (vorm, maat),
  - introduceert geen nieuw, groter gevaar,
  - combinaties van PBM op elkaar afgestemd
- Art 8.2: Keuze PBM
  - gebaseerd op RI&E
- Art 8.3: Beschikbaarheid en gebruik PBM
  - vervanging, onderhoud, voldoende aanwezig en toezien op gebruik

Draagtijd PBM
beperken tot het
strikt noodzakelijke

Overige aspecten wetgeving PBM

> Arbowet

Artikel 11: Algemene verplichtingen werknemers (juist gebruik PBM, deelname voorlichting, meldingsplicht gevaren aan werkgever)

> Arbobesluit

Hoofdstuk 3: gevaar verstikking, bedwelming, vergiftiging (art. 3.5g)

Hoofdstuk 4: gevaarlijke stoffen en biologische agentia

- RI&E ter selectie van juiste adembescherming
- CMR: Hygiënische beschermingsmaatregelen (art. 4.20), o.a. opslag, reiniging en controle van ABM en: werkkleding elders opslaan dan overige kleding
- Biologische agentia: Hygiënische beschermingsmaatregelen (art 4.89); o.a. opslag, reiniging en controle van ABM en: werkkleding elders opslaan dan overige kleding
- Asbest: Face fit test verplicht (certificatieschema), aanvullend onderricht over gebruik ABM (art 4.45b); hygiënische beschermingsmaatregelen (art 4.51)

Toezicht en handhaving Nederlandse Arbeidsinspectie

Toezicht

Alle werkenden in Nederland

Circa 10,3 miljoen*

Alle bedrijven in Nederland

Circa 2,3 miljoen*

* Bron:

- Werkenden: CBS - 1e kwartaal 2024, nationale rekeningen
- Bedrijven: CBS - 2e kwartaal 2024, alle economische activiteiten

Om het beste resultaat te bereiken, zetten we een mix van verschillende interventies in, zoals:

- inspecties,
- onderzoek,
- communicatie of
- samenwerking met ketenpartners

Handhaving door de Arbeidsinspectie

Bestuursrecht:

- Eis tot naleving
- Waarschuwing
- Boeterapport (werkgever of werknemer)
- Stillegging van het werk
- Last onder dwangsom

Strafrecht:

- Proces-verbaal

Casuïstiek

Adembescherming in de inspectiepraktijk

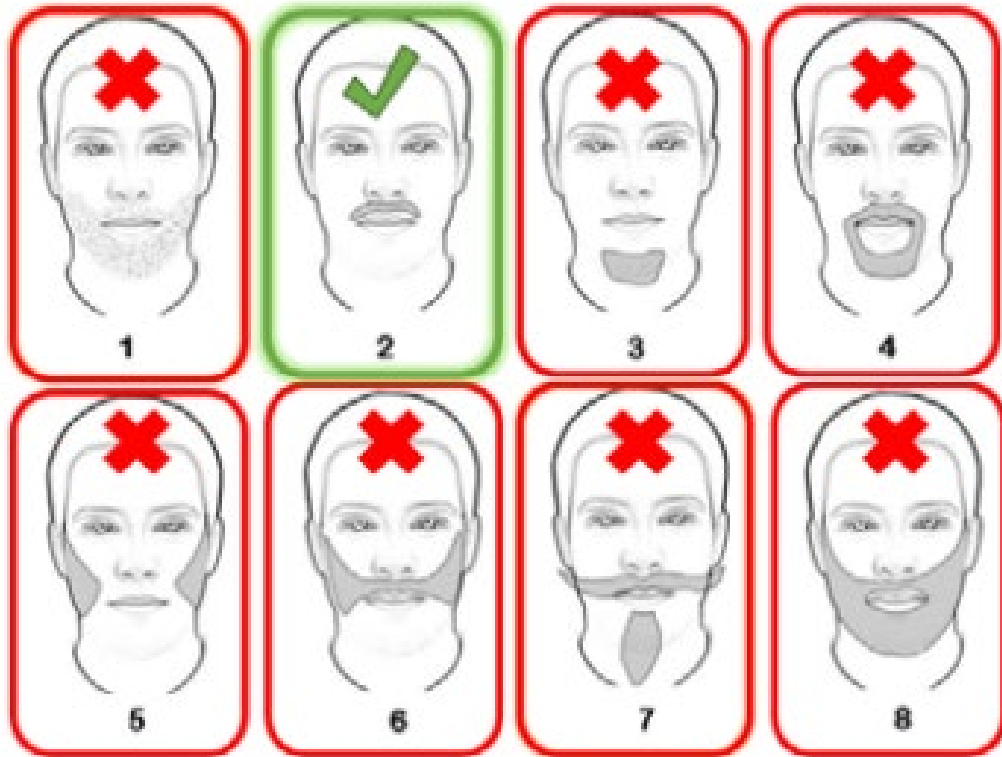
Handhaving op adembescherming is vaak “bijvangst”.

Mogelijke aandachtspunten tijdens inspectie:

- Blootstellingsbeoordeling zonder adembescherming
- Adembescherming als laagste trede
- Adembescherming als overbrugging, niet als blijvende maatregel
- Adembescherming bij incidentele korte activiteiten

- Keuze adembescherming is afgestemd op het risico
- Onderhoud, training, vervanging en opslag zijn goed geregeld

Wel of geen overtreding?

Arbobesluit
Artikel 8.1
4^e of 8^e lid

Afbeelding 11.1: Voorbeeld toegestane gezichtsbeharing
(bron: [96])

NVVA-Richtlijn Ademhalingsbeschermingsmiddelen

- 4 De keuze van het persoonlijk beschermingsmiddel en de wijze waarop dit gebruikt moet worden, met name wat betreft de duur van het dragen, worden bepaald afhankelijk van de ernst van het gevaar, de frequentie van de blootstelling aan het gevaar en de kenmerken van de arbeidsplaats van iedere werknemer afzonderlijk alsmede van de doelmatigheid van het persoonlijk beschermingsmiddel.

Arbobesluit 8.1 4^e lid

Voorbeelden:

- Geen adembescherming, maar wel nodig / voorgeschreven (o.a. bij asbest)
- Verkeerde keuze filter (o.a. FFP₂ vs Ax)
- Baardgroei
- Adembescherming afdoen of vizier omhoog!

Soms kan dit zelfs een
boete voor de individuele
werknemer opleveren!

Wel of geen overtreding?

Arbobesluit
Artikel 8.3
3e lid

Bron: privé foto

Arbobesluit 8.3 3e lid

Voorbeelden:

- Niet correct opgeslagen (bewaarde) adembescherming
- Draagduur onduidelijk (niet bijgehouden)

3 Persoonlijke beschermingsmiddelen worden onderhouden, gerepareerd en zindelijk gehouden.

Selectie van ABM

Wat is nodig ...

- op die specifieke werkplek
- bij die concrete activiteit
- met die tijdsduur
- door die persoon

Regelmatig gezien....

- verkeerd filter
- verkeerd ingekocht
- verkeerd uitgegeven in magazijn
- niet aangepast bij proceswijziging
- verkeerde maat of te weinig maten

Arbobesluit 8.2
Keuze PBM
RI&E

Afsluiting

Thank
You!

Meer informatie:

- › [NLArbeidsinspectie.nl](https://nl.arbeidsinspectie.nl)
- › Melden (arbeidsongeval, onveilig, ongezond of oneerlijk werk), ontheffing aanvragen:
  - › [NLArbeidsinspectie.nl/melden](https://nl.arbeidsinspectie.nl/melden)
- › Informatie over wet- en regelgeving:
  - › [Arboportaal.nl](https://arboportal.nl)

Volg ons op LinkedIn:

Nederlandse Arbeidsinspectie

Vragen?